

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ОБ’ЄКТІВ НЕРУХОМОСТІ”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2010

Підготовлено доцентом кафедри організації самоврядування УАІСНС
МАУП *В. В. Утвенком та* викладачем кафедри *М. О. Мороз*

Затверджено на засіданні кафедри організації самоврядування (протокол
№ 2 від 25.09. 2009)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Утвенко В. В., Мороз М. О. “Правове регулювання об’єктів нерухомості”
(для бакалаврів). — К.: МАУП, 2009. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план,
зміст дисципліни “Правове регулювання об’єктів нерухомості”, вказівки до
виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для само-
контролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2010
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2010

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

“Правове регулювання об’єктів нерухомості” є однією з дисциплін, що належить до тих, які створюють основну базу знань, необхідну для ефективної підготовки фахівців у сфері державного управління і місцевого самоврядування, аграрного менеджменту, землевпорядкування та кадастру, а також для ефективного ведення підприємницької діяльності та фермерського господарства.

Підготовка фахівців у згаданих сферах має на меті дати слухачам теоретичні знання та виробити в них практичні навички опрацювати й обґрунтовувати конкретні пропозиції, які стосуються основ державного управління і місцевого самоврядування, ведення підприємницької діяльності, а також сфери землеволодіння та землекористування.

В умовах становлення ринкових відносин в незалежній Україні, формування ринку нерухомого майна актуальною стає проблема його правового регулювання, яка полягає у забезпеченні прозорих умов функціонування цього ринку. Ринок нерухомості України розвивається досить швидкими темпами і має реальні стратегічні перспективи. З кожним роком кількість угод, укладених щодо нерухомості як житлового, так і промислового призначення, постійно зростає. Активізувався також ринок земельних ділянок несільськогосподарського призначення. На сьогоднішній час відношення до нерухомості як до засобу задоволення найважливіших суспільних потреб почало змінюватися. Сучасний власник нерухомості вже розглядає її як об’єкт інвестування.

Ринок нерухомості є інфраструктурною категорією, котра пов’язана зі створенням умов, необхідних для здійснення виробничої, комерційної, соціальної, екологічної та інших видів діяльності. Будь-які об’єкти нерухомості призначені для обслуговування цілком конкретних потреб: ринок житла — для забезпечення житлового сектору; ринок промислових об’єктів — для виробничо-технологічних процесів; ринок земельних ділянок — для забезпечення сільськогосподарського виробництва, промислово-цивільного будівництва, рекреаційної діяльності.

Український ринок нерухомості відбиває всі проблеми, що існують в умовах трансформації соціально-економічних відносин. Він характеризується нерівномірним розвитком окремих ринкових сфер та інституцій, недосконалістю законодавчої бази, відсутністю наукових

обґрунтувань та нормативних документів, що регламентують операції з нерухомістю, а також достатньо коректного методичного забезпечення, яке використовує світовий досвід і яке можна адаптувати до вітчизняної специфіки. Різномасштабний та специфічний характер нерухомості, двоїстість у визначенні її вартості зумовлюють необхідність детально розглянути нерухомість як економічну категорію, розкрити її сутність і роль у розвитку ринкової економіки. Важливість і зростаючі останнім часом обсяги операцій із нерухомістю в майбутньому потребують також і підготовки висококваліфікованих спеціалістів з обліку й аудиту для керування будь-яким об'єктом нерухомості.

Головне завдання курсу “Правове регулювання об'єктів нерухомості” полягає у вивченні нормативно-правової бази відносин на ринку нерухомості, що виникають між:

- продавцями і покупцями нерухомості;
- власниками майна і державними комерційними організаціями з правами реєстрації, посвідчення обліку операцій з нерухомістю;
- продавцями, покупцями і комерційними підприємствами, що надають посередницькі послуги щодо об'єктів нерухомості.

Всебічне засвоєння матеріалів курсу дає можливість студентам

знати:

- теоретичні засади правового регулювання об'єктів нерухомості;
- основні законодавчі акти, які регулюють ринок нерухомості;
- особливості реалізації права власності на нерухоме майно;
- становлення і розвиток законодавчої бази, яка регулює ринок нерухомості;
- загальні засади приватизації нерухомого майна та механізми укладання договорів щодо нерухомості;
- правові та організаційні засади функціонування ринку нерухомості; види послуг, які надаються при здійсненні операцій з нерухомим майном;
- особливості купівлі-продажу нерухомого майна, здійснення операцій з дарування, довічного утримання, успадкування нерухомого майна, договору-ренти, оренди нерухомості;
- правове регулювання управління нерухомістю, в тому числі земельними ресурсами, як одного з найважливіших складових ринку нерухомого майна;
- нормативно-правову базу оцінки нерухомості;
- основні види відповідальності за порушення законодавства щодо операцій з нерухомим майном.

Отже, програма навчальної дисципліни “Правове регулювання об’єктів нерухомості” спрямована на те, щоб дати слухачам знання теоретичних основ дисципліни та застосування ними здобутих знань, умінь та навичок на практиці.

Дисципліна “Правове регулювання об’єктів нерухомості” викладатиметься з урахуванням найсучасніших інтерактивних методик.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБ’ЄКТІВ НЕРУХОМОСТІ”

№ з/п	Назва змістового модуля та теми
1 2	Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дисципліни Нерухомість як об’єкт правового регулювання Право власності на нерухомість, його зміст та особливості реалізації
3 4 5 6 7 8 9 10 11	Змістовий модуль 2. Особливості правового регулювання об’єктів нерухомості Загальні засади приватизації нерухомого майна Загальна характеристика цивільно-правових договорів щодо нерухомого майна, які передбачають перехід права власності на нього Загальна характеристика цивільно-правових договорів щодо нерухомого майна, які не супроводжуються переходом права власності на нього Правові та організаційні засади функціонування ринку нерухомості Послуги на ринку нерухомості Нормативно-правове забезпечення управління нерухомим майном Правові засади оцінки нерухомості. Регулювання оціночної діяльності Нормативно-правові засади управління земельними ресурсами. Організація управління земельно-майновими відносинами в населених пунктах Відповідальність за порушення законодавства у сфері операцій з нерухомим майном
	Разом годин: 54

ЗМІСТ
дисципліни
“ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБ’ЄКТІВ НЕРУХОМОСТІ”

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дисципліни

Тема 1. Нерухомість як об’єкт правового регулювання

Поняття, ознаки та загальна характеристика нерухомості. Об’єкт та предмет дисципліни “Правове регулювання об’єктів нерухомості”. Мета та завдання дисципліни. Функції дисципліни. Об’єкти нерухомості, їхні види, спільні та відмінні риси, загальна характеристика кожного виду та законодавче регулювання. Необхідність правового регулювання відносин, пов’язаних з нерухомістю. Нормативно-правові засади регулювання відносин у сфері нерухомості.

Література [1; 4; 13–15; 20; 22; 25; 26; 28; 29; 33; 41]

Тема 2. Право власності на нерухомість, його зміст та особливості реалізації

Поняття, зміст і характерні ознаки права власності на нерухомість. Способи набуття права власності на нерухоме майно. Суб’єкти та об’єкти права власності на нерухомість. Нормативні засади реєстрації права власності на об’єкти нерухомості. Державний земельний кадастр в системі правового регулювання об’єктів нерухомості.

Література [1; 4; 13–16; 22; 26; 28; 29; 41]

Змістовий модуль 2. Особливості правового регулювання об’єктів нерухомості

Тема 3. Загальні засади приватизації нерухомого майна

Правові підстави та механізм приватизації державного майна. Приватизація невеликих державних підприємств. Порядок приватизації державного житлового фонду. Правові підстави та механізм приватизації земельних ділянок. Особливості приватизації окремих видів майна.

Література [1; 4–6; 15; 22; 26; 28; 29; 36]

Тема 4. Загальна характеристика цивільно-правових договорів щодо нерухомого майна, які передбачають перехід права власності на нього

Купівля-продаж нерухомого майна. Договір міни. Дарування нерухомого майна. Договір ренти. Довічне утримання. Спадкування.

Література [1; 4–6; 15; 22; 26;; 28; 29; 37; 44]

Тема 5. Загальна характеристика цивільно-правових договорів щодо нерухомого майна, які не супроводжуються переходом права власності на нього

Договір найму. Договір про право користування чужим майном. Договір лізингу. Договір концесії. Спільна діяльність. Позичка. Управління майном. Іпотека — окремий вид застави.

Література [1; 2; 4; 9–11; 15; 22; 26; 28; 29; 32; 35; 40]

Тема 6. Правові та організаційні засади функціонування ринку нерухомості

Передумови виникнення ринку нерухомості та перспективи розвитку ринкових відносин. Структура ринку нерухомості. Загальна характеристика суб'єктного складу учасників ринку нерухомості. Організаційні засади оцінки об'єктів нерухомості. Державне регулювання ринку нерухомості. Оцінка нерухомості як окрема галузь знань.

Література [1; 3; 4; 14; 15; 22; 26; 28; 29; 40]

Тема 7. Послуги на ринку нерухомості

Сутність послуги. Основні види послуг на ринку нерухомості. Ріелторська діяльність. Управління ринком нерухомості. Іпотечне кредитування. Страхування.

Література [1; 2; 4; 7; 8; 9; 15; 22; 26; 28–31; 32; 35]

Тема 8. Нормативно-правове забезпечення управління нерухомим майном

Сутність та головні ознаки нормативно-правового забезпечення управління нерухомим майном. Юридичні вимоги до правочинів щодо нерухомості. Поняття вартості нерухомого майна. Визначення вартості нерухомості як управлінська процедура. Становлення

методики оцінки вартості нерухомого майна. Етико-правова сутність основних видів операцій із нерухомістю. Значення державної підтримки розвитку нерухомості різних форм власності. Специфіка управління нерухомими об'єктами інтелектуальної власності. Оповідкування нерухомого майна в Україні.

Література [1; 8; 13; 15; 22; 24; 26; 39; 41–43]

Тема 9. Правові засади оцінки нерухомості. Регулювання оціночної діяльності

Юридичне визначення поняття “нерухомого майна”. Право власності на нерухомість, у тому числі й землю. Види прав на нерухомість, що підлягає оцінці. Закон України “Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні”. Основні форми регулювання оціночної діяльності. Міжнародні стандарти оцінки. Європейські стандарти оцінки. Російські стандарти оцінки. Український національний стандарт оцінки нерухомого майна. Правовий порядок оцінки вартості майна державних підприємств під час приватизації.

Література [1; 5; 8; 12; 15; 22; 24; 38; 39; 42; 43; 45]

Тема 10. Нормативно-правові засади управління земельними ресурсами. Організація управління земельно-майновими відносинами в населених пунктах

Організаційно-правові засади регулювання ринку земель на державному рівні.

Правове регулювання ринку земель на регіональному та місцевому рівнях. Роль Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” 1997 р. в управлінні земельними ресурсами. Земельний кодекс України 2001 р. — правова основа ефективного управління земельними ресурсами. Методи і методика відбору ефективної системи управління земельними ресурсами. Земельні ресурси як основа економічного поняття власності та господарювання. Сучасний стан державного управління земельно-майновими відносинами в населених пунктах. Стратегічна направленість державної земельно-майнової політики в населених пунктах.

Література [1; 8; 13; 15; 22; 24; 27; 34; 38; 39; 41; 43; 45]

Тема 11. Відповідальність за порушення законодавства у сфері операцій з нерухомим майном

Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про операції з нерухомим майном. Кримінальна відповідальність. Цивільно-правова відповідальність у сфері правовідносин щодо нерухомих об'єктів. Відповідальність осіб за порушення законодавства про приватизацію. Відповідальність за порушення житлових прав громадян. Адміністративна відповідальність у сфері природної нерухомості.

Література [1; 3; 4; 15; 18; 19; 21–23; 26; 28; 29]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти (слухачі) виконують контрольну роботу. Номер варіанта контрольної роботи студент визначає самостійно за останньою цифрою номера своєї залікової книжки.

Контрольна робота виконується на аркушах паперу формату А4 обсягом не менш ніж 12 сторінок друкованого тексту (Times New Roman, 14). Для чіткого та послідовного викладу матеріалу необхідно скласти план контрольної роботи, який має містити такі обов'язкові структурні частини:

вступ (обсягом до 2 сторінок), де висвітлюються суть і значення теми;

основну частину — розкривається зміст питань теми роботи, наводяться зауваження;

висновки, де підсумовується зібраний матеріал та містяться пропозиції;

список використаних джерел, на які даються посилання в тексті.

Контрольна робота оформлюється відповідно до методичних вимог: титульна сторінка, де вказується тема роботи, прізвище та ім'я виконавця, його група та навчальний структурний підрозділ (інститут, кафедра), дата виконання, підписується виконавцем.

У встановлений термін подається на перевірку на кафедру. До заліку студент допускається, якщо контрольну роботу оцінено позитивно.

У ході написання контрольної роботи студент має використовувати вітчизняні та іноземні інформаційні матеріали, самостійно проводити пошук документальної та фактографічної інформації, здійснювати систематизацію та узагальнення даних, виявляти ключові моменти, використовувати електронну пошту та телеконференції, застосовуючи методи пошуку в мережі Інтернет. У випадку необхідності слід проводити реферування документів, формуючи власні погляди на явища, події та процеси, базуючись на знанні граматичних форм.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Нерухомість як об'єкт правового регулювання.
2. Основні нормативно-правові акти, що регулюють нерухомість.
3. Об'єкти нерухомості, створені із застосуванням людської праці.
4. Державний земельний кадастр України: його роль в правовому регулюванні об'єктів нерухомості.
5. Сутність та особливості реалізації права власності на нерухомість.
6. Право комунальної власності та власності на землю в Україні.
7. Особливості правового регулювання об'єктів нерухомості.
8. Процес приватизації нерухомого майна в Україні: нормативно-правове забезпечення.
9. Процес приватизації державного (комунального) майна в Україні: основні етапи.
10. Загальна характеристика цивільно-правових договорів щодо нерухомого майна, які передбачають перехід права власності на нього.
11. Нормативно-правове забезпечення договору купівлі-продажу нерухомого майна в Україні.
12. Регіональні особливості успадкування нерухомого майна в Україні.
13. Характеристика цивільно-правових договорів щодо нерухомого майна, які не супроводжуються переходом права власності на нього.
14. Правові засади іпотечного кредитування в Україні.
15. Правове регулювання оренди цілісних майнових комплексів.
16. Правові засади функціонування ринку нерухомості.

17. Регіональні особливості державного регулювання ринку нерухомості в Україні.
18. Державне регулювання оціночної діяльності в Україні.
19. Послуги на ринку нерухомості.
20. Ріелторська діяльність на ринку нерухомості.
21. Становлення та розвиток системи страхування нерухомого майна в новітній історії України.
22. Нормативно-правове забезпечення управління нерухомістю.
23. Правочини щодо об'єктів нерухомості та їх договірне оформлення.
24. Етико-правові основи використання нерухомості.
25. Правові засади оцінки нерухомості.
26. Регулювання оціночної діяльності на ринку нерухомого майна.
27. Нормативно-правові аспекти управління земельними ресурсами.
28. Значення Земельного кодексу України 2001 р. в ефективному управлінні земельними ресурсами.
29. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства у сфері операцій з нерухомим майном.
30. Кримінальна відповідальність за порушення законодавства у сфері операцій з нерухомим майном.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. За якими критеріями об'єкти визначаються як нерухомі?
2. Що є предметом дисципліни “Правове регулювання об'єктів нерухомості”?
3. У чому полягає необхідність правового регулювання відносин, пов'язаних з нерухомістю?
4. Висвітліть регіональні особливості нормативно-правового забезпечення розвитку ринку земельних ресурсів в Україні.
5. Назвіть головні складові державного земельного кадастру.
6. Що є об'єктами природної нерухомості?
7. Яким чином реалізується право власності на нерухоме майно?
8. Які ви знаєте основні способи набуття нерухомості у власність?
9. Висвітліть порядок реєстрації прав власності на нерухоме майно.
10. Який державний орган в Україні здійснює реєстрацію земельних ділянок та прав власності на них?

11. Назвіть головні підстави відмови в реєстрації прав на нерухоме майно.
12. У чому полягають регіональні особливості реалізації права власності на нерухомість?
13. Розкрийте механізм приватизації державного майна в Україні.
14. Які об'єкти нерухомого майна не підлягають приватизації?
15. Охарактеризуйте порядок приватизації державного та комунального майна шляхом викупу.
16. Яким чином здійснюється порядок приватизації нерухомого майна за конкурсом?
17. Яким чином здійснюється порядок проведення аукціону?
18. Висвітліть характерні особливості безоплатної приватизації земельних ділянок.
19. Яким чином здійснюється дарування нерухомого майна в Україні?
20. Назвіть основні види земельної ренти в Україні.
21. Які зміни вносяться до договорів купівлі-продажу, укладених у процесі приватизації нерухомого майна?
22. Які нормативно-правові акти регулюють купівлю-продаж земельних ділянок в Україні?
23. Якими законодавчими документами регулюється дарування нерухомого майна?
24. Визначте порядок конфіскації нерухомого майна.
25. Розкрийте сутність іпотеки.
26. Яким чином здійснюється іпотечне кредитування в Україні?
27. Хто виступає орендодавцем нерухомого майна?
28. Назвіть головні причини відмови передавання в оренду об'єктів нерухомості.
29. Розкрийте сутність та зміст поняття "лізинг". Хто виступає сторонами договору лізингу?
30. Розкрийте сутність договору концесії.
31. Які органи державної влади регулюють ринок нерухомості?
32. Назвіть основні нормативно-правові акти, що регулюють ринок нерухомості.
33. Висвітліть основні напрямки державного регулювання оціночної діяльності в Україні.
34. Визначте правові засади функціонування ринку нерухомості в Україні.

35. Розкрийте сутність поняття “оцінка нерухомості”. Чи здійснюють органи місцевого самоврядування оцінку нерухомого майна в Україні?
36. Розкрийте сутність послуги. Назвіть основні види послуг.
37. Хто такий ріелтор? Які основні функції виконує ріелтор на ринку нерухомості?
38. Яким чином здійснюється іпотечне кредитування в Україні?
39. Розкрийте сутність страхування. Які ви знаєте основні види страхування?
40. Назвіть основні переваги та вкажіть головні недоліки недержавної системи страхування на ринку нерухомого майна.
41. Дайте визначення процедури успадкування нерухомості.
42. Назвіть основні вимоги законодавства щодо успадкування нерухомого майна в Україні.
43. Охарактеризуйте стан державного регулювання операцій із нерухомістю в Україні.
44. Що повинен включати в себе комплекс заходів із ефективного використання майна?
45. Визначте проблеми вдосконалення вітчизняного законодавства щодо оподаткування нерухомості.
46. Що собою являє право безстрокового (постійного) користування?
47. Розкрийте сутність права по життєвого, спадкового володіння.
48. Що таке державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обмежень (державна реєстрація прав)?
49. Як здійснюється кваліфікація і сертифікація професійних оцінщиків за кордоном і в Україні?
50. Які особи згідно з чинним законодавством України можуть займатися професійною оціночною діяльністю?
51. Визначте правові механізми організації управління земельними ресурсами.
52. Дайте оцінку ролі Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” 1997 р. в управлінні земельними ресурсами.
53. Коли вступив у дію Закон України “Про землеустрій”?
54. Охарактеризуйте методику відбору ефективної системи управління земельними ресурсами.
55. У чому полягає муніципальне регулювання земельних відносин?

56. Назвіть основні види відповідальності за порушення законодавства у сфері операцій з нерухомим майном.
57. Які злочини у сфері господарської діяльності ви знаєте?
58. Назвіть основні види кримінальної відповідальності в сфері операцій з нерухомим майном.
59. У чому полягає відповідальність осіб за порушення законодавства про приватизацію?
60. Які види відповідальності існують за порушення законодавства в сфері операцій з нерухомим майном у зарубіжних країнах?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Асаул А. Н.* Экономика недвижимости. — СПб.: Питер, 2008. — 624 с.
2. *Буланова Н. В.* Рынок недвижимости: состояние и перспективы развития: Учеб. пособие для системы доп. проф. образования. — М., 2003. — 146 с.
3. *Бондаренко О. І., Баранцев П. П.* Ринок нерухомості. Оподаткування. Обов'язкові збори та платежі. Адміністративна та кримінальна відповідальність. — Луганськ “Промдрук” ДСД “Лугань”, 2000. — 256 с.
4. *Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради.* — 2003. — № 18; № 19–20; № 21–22; Ст. 144.
5. *Грищенко Е. А.* Рынок недвижимости: закономерности становления и функционирования (Вопросы методологии и теории). — Х.: Бизнес-информ, 2002. — 283 с.
6. *Закон України “Про власність” від 7 лютого 1991 р. // Відомості Верховної Ради.* — 1991. — № 20. — Ст. 249.
7. *Закон України “Про господарські товариства” від 19 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради.* — 1991. — № 49. — Ст. 682.
8. *Закон України від 22.05.2003 № 858-IV “Про землеустрій” // Відомості Верховної Ради.* — 2003. — № 125. — Ст. 282.
9. *Закон України “Про іпотеку” // Відомості Верховної Ради.* — 2003. — № 38. — Ст. 313.
10. *Закон України “Про оренду державного та комунального майна від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради.* — 1992. — № 30. — Ст. 416.

11. Закон України “Про оренду землі” від 6 жовтня 1998 р. // Відомості Верховної Ради. — 1998. — № 46/47. — Ст. 280.
12. Закон України “Про оцінку земель” від 11 грудня 2003 р. // Відомості Верховної Ради. — 2004. — № 15. — Ст. 229.
13. *Земельний кодекс України* // Відомості Верховної Ради. — 2002. — № 3–4. — С. 27.
14. *Житловий кодекс України* (Закон України від 30.06. 1983 № 5464-х (із змінами, внесеними Законами № 1525-III від 02.03. 2000, ВВР. — 2000. — № 20. — Ст. 150.; № 762-IV від 15.05. від 19.03. 2009. — № 32–33. — Ст. 485)).
15. *Єфремова Л. В., Почелов О. В.* Економіка нерухомості. Конспект лекцій. — Х.: Видавництво ХНЕУ, 2006. — Ч.1. — 112 с.; Ч.2. — 112 с.
16. *Львоченко В. М., Поліщук С. Д.* Правові засади реєстрації права власності на нерухоме майно. — К.: Парлам. вид-во, 2002. — 72 с.
17. *Коваленко М. А., Радванська А. М.* Ринок нерухомості: фінансові аспекти. Навчальний посібник. — Херсон, 2002. — 160 с.
18. *Кодекс* про адміністративні правопорушення України від 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради. — 1984. — Дод. до № 51. — Ст. 1122.
19. *Кодекс України* про надра від 27 липня 1994 р. // Відомості Верховної Ради. — 1994. — № 36. — Ст. 340.
20. *Конституція України* від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
21. *Кримінальний кодекс України* від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради. — 2001. — № 25/26. — Ст. 131.
22. *Кузьмін В. В., Лепьохіна О. В.* Ринок нерухомості. Навчальний посібник. — Херсон, П. П. Вишемирський В. С., 2008. — 220 с.
23. *Лісовий Кодекс України* від 21 січня 1994 р. // Відомості Верховної Ради. — 1994. — № 17. — Ст. 99.
24. *Операції* с недвижимостью в Украине. — К.: Конус, 2003. — 322 с.
25. *Сімейний кодекс України* від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради. — 2002. — № 21/22. — Ст. 135.
26. *Слободянюк С. О., Данчук О. А., Сенчук В. В.* Правове регулювання об’єктів нерухомого майна в Україні. Збірник нормативно-правових актів. — К.: Юрінком Інтер, 2008. — 352 с.

27. *Третяк А. М.* Наукові основи землеустрою. — К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2002. — 342 с.
28. *Цивільний кодекс України* // Відомості Верховної Ради. — 2003. — № 40–44, Ст. 356.
29. *Шаркова І. М.* Правове регулювання ринку нерухомості в Україні. Навчальний посібник. — К.: КНЕУ, 2006. — 181 с.

Додаткова

30. *Гриценко Е. А.* Ринок нерухомості: закономірності становлення та функціонування. Автореферат дис. д. е. н. — К., 2003. — 32 с.
31. *Давимуха С. , Дутка І., Дурицький В.* Ринок житлової нерухомості на Львівщині: динаміка розвитку // Регіональна економіка. — 2002. — № 1. — С. 46–56.
32. *Іпотечний ринок: теоретичні основи іпотеки, іпотечне кредитування, інструменти і моделі фінансування та рефінансування житлового будівництва.* — Навчальний посібник. — К., 2005. — 355 с.
33. *Йолкина В. А.* Ринок нерухомості в структурі перехідної економіки. Автореферат дис. к. е. н. — Х., 2001. — 20 с.
34. *Кадастр населених пунктів: Підручник / Ступень М. Г., Гулько Р. Й., Микула О. Я., Шпик Н. Р.* — Л.: “Новий Світ-2000”, 2004. — 392 с.
35. *Малий В. Ю.* Правове регулювання іпотеки в Україні. Автореферат дис. к. ю. н. — К., 2007. — 20 с.
36. *Мухін О. О.* Ринок нерухомості в Україні: економічні та регіональні аспекти. Автореферат дис. к. е. н. — К., 2005. — 17 с.
37. *Продуктивні сили і регіональна економіка: збірник наукових праць.* Редактор Данилишин Б. М. — К., 2007. — 303 с.
38. *Реєстрація землі та нерухомості: Навч. посібник / Р. П. Возняк, Д. І. Гнаткович, А. Я. Сохни, М. В. Шворак.* — Л.: ЛДАУ, 2001. — 216 с.
39. *Ступень М. Г.* Містобудівний кадастр: Навч. посібник / М. Г. Ступень, І. М. Добрянський, О. Я. Микула, Н. Р. Шпик. — Л.: ЛДАУ, 2003. — 224 с.
40. *Ткаченко Р. О.* Організаційно-економічний розвиток регіонального ринку житла (на основі іпотечного кредитування): Автореферат дис. к. е. н. — К., 2008. — 20 с.
41. *Третяк А. М.* Економіка землекористування та землевпорядкування: Навч. посіб. — К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2004. — 542 с.

42. *Третяк А. М.* Земельні ресурси України та їх використання: Посібник. / А. М. Третяк, Д. І. Бабміндра. — К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2003. — 143 с.
43. *Третяк А. М.* Теоретичні основи землеустрою. — К., 2002. — 152 с.
44. *Третяк А. М., Дорош Й. М.* Ринок землі: обмеження прав власності на землю в зарубіжних країнах та Україні // Вісник аграрної науки. — 2005. — № 10. — С. 56–60.
45. *Третяк А. М., Дорош О. С.* Управління земельними ресурсами: Навчальний посібник. — К.: ТОВ “ЦЗРУ”, 2006. — 462 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Правове регулювання об’єктів нерухомості”	5
Зміст дисципліни “Правове регулювання об’єктів нерухомості”	6
Вказівки до виконання контрольної роботи	9
Теми контрольних робіт.....	10
Питання для самоконтролю	11
Список літератури	14

Відповідальний за випуск   *А. Д. Везеренко*
Редактор
Комп'ютерне верстання   *С. А. Шередега*

Зам. № ВКЦ-

Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад ?? пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008 р.*